

vere de Forslaget, at Grunden, hvorfor Huusmændene skulde skrive Contracten, var den, at der var „mangen en god Bondemand, der passer Ploug og Pleil og hjælper sig ved med Kridt at skrive op paa Blesken, hvad han troer at burde optegne“, men ere Huusmændene da virkelig mere inde i at opsætte Contracter end Gaardmændene? Det er virkelig en underlig Paastand, som man ikke skulde troe kunde fremkomme her. Det maa naturligtvis paa-ligge Enhver, som vil betrygge sig mod en Leier, at forfatte Contracten. Forslagsstilleren siger ogsaa, at den Bestemmelse, som indeholdes i Forordningen, kan være meget god imod Herremændene, men den passer ikke for Gaardmændene, og den passer især slet ikke for Ribe Egnen. Forslagsstilleren vil altsaa have en ny Lovgivning for Ribe Egnen. Som os Alle bekendt, har der været en egen Riberret; det er maaskee den, Forslagsstilleren igjen vil have indført; den skal nu maaskee opskrives imod Huusmændene, medens det dog før kun var imod Forbrydere, den gjaldt; den var rigtig nok ikke af den Bessaffenhed, at den kunde anses for meget mild, den var tværtimod saaledes, at man har et gammelt Ordsprog, at Konen sagde til sin Søn, da han skulde hænges, at han maatte være glad ved, at han ikke var dømt efter Riberret; men desuagtet agter den ærede Forslagsstiller nu at indføre lignende strenge Lovbestemmelser mod Huusmændene i Ribe Egnen? Loven burde derfor ogsaa have den Titel, at den var et Slags Riberret. Jeg anbefaler derfor Thinget at forkaste det foreliggende Lovforslag; havde jeg kjendt det, da der var Tale om dets Fremme, havde jeg allerede dengang sat mig derimod og søgt at faae det forkastet.

L. C. Larsen: Det lader sig dog virkelig ikke nægte, at § 11 i Forordningen af 27. Mai 1848 om Forbedring i Huusmands og Inderstørs Kaar indeholder en baade usædvanlig og ubillig Bestemmelse. Det er noget aldeles Usædvanligt i vor Lovgivning, at der til Undladelsen af at iagttage visse Formaliteter, navnlig til Undladelsen af at oprette skriftlige Contracter, er knyttet en saa overordentlig stor Virkning, som her er Tilfældet, idet Følgen

heraf er, at et Leitemaal, der maaskee er indgaaet paa eet Aar, skal anses for livsvarigt, hvilket i det foreliggende Lovforslag foreslaaes til eetaarigt. Dette er dog en overordentlig stor Forskiel, som kan have vigtige Følger, idet Lovens Bestemmelse maa betragtes som en betydelig Straf for Undladelsen af at oprette skriftlige Contracter. Det er ogsaa rigtigt, som den ærede Forslagsstiller har bemærket, at en saadan Lovbestemmelse tjener til at nedbryde Agtelsen for det mündtlige Ord, som baade efter vor Lovgivning og efter naturlige Grundsaetninger maa være lige saa gyldigt som det skriftlige. Da denne Forordning af 1848 i sin Tid blev forelagt Stænderne, reiste der sig ogsaa i den Roeskildske Stænderforsamling meget vægtige Stemmer derimod, som beteguede den som obievus og mislig, og selv den kongelige Commissarius maatte indrømme, at det var høist ubehageligt, at man skulde stride til et saadant extraordinært Middel for at fremtvinge en skriftlig Contract, men han vidste ikke noget Bedre. Dengang foreslog Regjeringen, at den Virkning, som Loven knytter til Undladelsen af at oprette skriftlig Contract, skulde indtræde strax, men dette fandt den Roeskildske Stænderforsamling alt for urimeligt, og den satte derfor en Frist af 6 Maaneder. I den Viborgske Stænderforsamling mødte Lovbestemmelsen en endnu bestemt Modstand; den blev forkastet der, og man antog med temmelig stor Majoritet et Lovforslag, som gik ud paa, at Leitemaalet, naar der ingen skriftlig Contract var oprettet, kun skulde antages at være indgaaet paa 5 Aar; men dette Forslag blev ikke antaget af Regjeringen, som derimod gik ind paa den roeskildske Stænderforsamlings Forslag.

Jeg har selv havt Exempel paa, at der kan gjøres en høist ubillig Anvendelse af denne Lovbestemmelse. Det blev allerede omtalt i den roeskildske Stænderforsamling, at det Tilfælde kunde indtræffe, at f. Ex. en Søn efter sin Faders Død kunde faae Lov til indtil videre at sidde i Huset, og at han da kunde benytte sig af den heromtalte Ret. Jeg har seet, at denne Ret er bleven saaledes benyttet, og at en Mand, om hvem jeg har den Mening,